

Vägledning för svenska arter i
habitatdirektivets bilaga 2
NV-01162-10
Beslutad: 20 januari 2011

Lappviol

Viola rupestris ssp. *relicta*

EU-kod: 1978

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#2

BESÖK: STOCKHOLM - VALHALLAVÄGEN 195
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
KIRUNA – KASERNGATAN 14
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 08-698 10 00
FAX: 08-698 14 80
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#4

Livsmiljö

Lappviol växer i subalpin och lågalpin zon. Den är kalkkrävande och växer oftast på kalkklippor, kalkhaltigt vittringsgrus eller rasmarker. Oftast växer den i sydvända branter.

Önskvärd naturlig stress och störning

Lappviol är klart störningsgynnad. Dess förekomster är kopplade till klimatiskt betingad stress och aktiva markprocesser (i rasbranter och liknande).

Reproduktion och spridning

Underartens fröspridning och fröbankens livslängd är inte studerade, normalt sprids violfrön med myror, men myror förekommer normalt inte i ovan nämnda miljöer. De rimligaste spridningsvektorerna i de miljöer violen växer i är vind och gravitation. Troligen är spridningen inom lokalerna rätt effektiv medan långdistansspridning till nya lokaler och mellan lokalerna är mycket sällsynt.

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#6

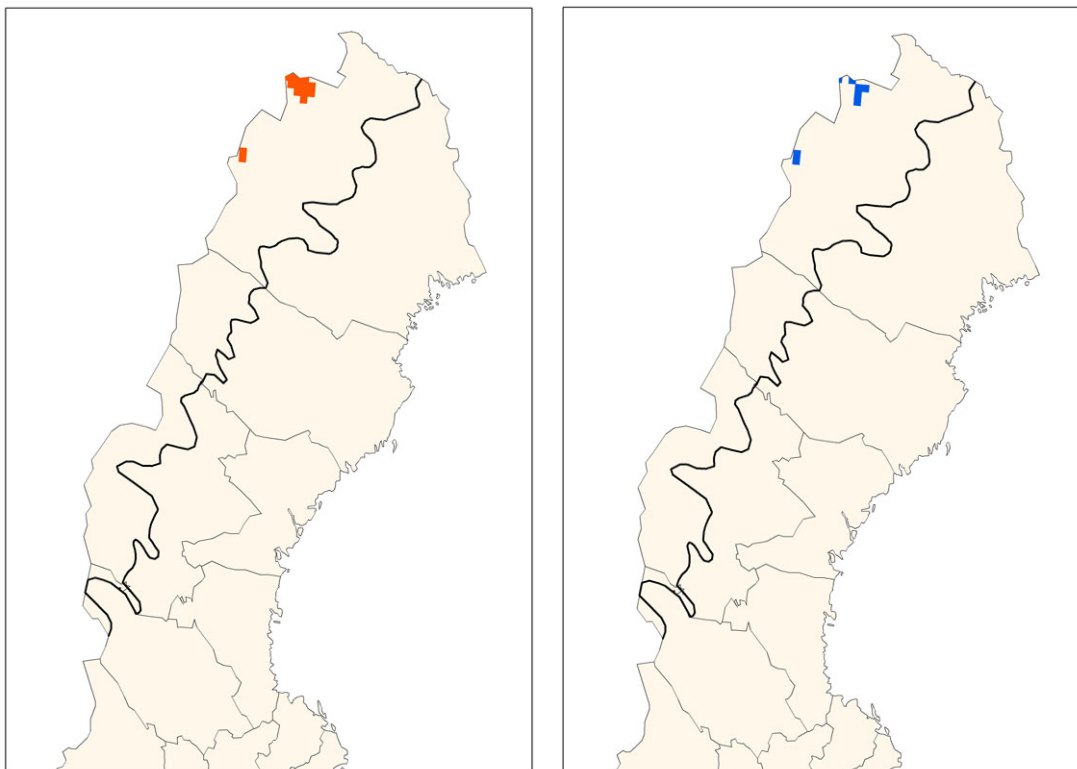
Status och internationellt ansvar

- Sveriges rödlista 2010: Underarten är klassad som Nära hotad (NT).
- Lappviol är endemiska för Norden och Sverige har ett stort internationellt ansvar för underarten.

Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpekade för arten (antal)	5			5
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)	1 249			1 249
Referensvärde (km ²)	1 249			1 249
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)	5 000			5 000
Referensvärde (enhet ¹)	5 000			5 000
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			

¹ Enhet för artens population är antal individer

Figur 1. Svenskt utbredningsområde (vänster) och förekomster (höger).

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#12

Hotbild

- Antalet lokaler är dock lågt varför slumpfaktorer kan slå hårt.
- Klimatförändringar som leder till stabilisering av rasmarker kan var ett framtida problem.

Bevarandeåtgärder

- Gängse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att ingen försämringar för underarten sker, (dvs att dess intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprovning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).
- Fortsatt övervakning genom floraväkteri.

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#16

- Underarten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte upptagen som prioriterad där.
- Underarten kräver noggrant skydd enligt art- och habitatdirektivet. Den ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 4 och betecknas med N i artskyddsförordningens bilaga 1.
- Vilt levande exemplar av underarten är fridlyst enligt 7§ Artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra underarten i naturen. Förbudet gäller alla stadier i underartens livscykel.
- Vilt levande exemplar av underarten omfattas av 23§ Artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att förvara och transportera den..

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#24

Förslag till mål (inte fastställda)

Mål – utbredning & förekomst	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Utbredningsområdet för lappviol ska vara minst 1 249 km ² i alpin region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Förekomstarean för lappviol ska vara minst 80 km ² i alpin region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år

Mål – population	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Det ska finnas minst 5 000 individer av lappviol i alpin region.	Biogeografisk	Enligt BI-manual kärleväxter.	Antal individer	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX fertila individer av lappviol på lokalen YY.	Lokal	Enligt BI-manual kärleväxter.	Antal fertila individer	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX individer av lappviol på lokalen YY.	Lokal	Enligt BI-manual kärleväxter.	Antal individer	Vart 6:e år

Mål – livsmiljö	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Det ska finnas minst XX km ² lämplig livsmiljö (kalkklippor och öppen kalkrasmark) för lappviol i artens gynnsamma utbredningsområde / området YY.	Nationell / Område	Enligt UF-manual för fjäll (fastställd).	Antal km ²	Vart 6:e år

Kommentarer

Underarten är inte med i rapporten ”Uppföljning i skyddade områden i Sverige” men miniminivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av förekomst i minst 50% av områdena vart 6:e år. Data om förekomst i skyddade områden förutsätts komma fram genom den biogeografiska uppföljningen.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#30

Artvis litteratur

Björkman, G. 1939. Kärlväxtfloran inom Stora Sjöfallets nationalpark, jämte angränsande delar av norra Lule lappmark. Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Avhandlingar i Naturvårdsärenden No 2.

Bringer, K.-G. 1962. Kärlväxtfloran i en serie sydexponerade branter och brantavsnitt på fjället Vakketjåkko, Torne Lappmark, samt några iakttagelser rörande sydväxtbergslorans ståndortekologi. Bot. Not. 115: 318–342.

Jakobsson, A. 1997. Sällsynta fjällväxter i Torne lappmark. Examensarbete på Biologisk-Geovetenskaplig linje. Stockholms Universitet.

Nordal, I. & Jonsell, B. 1998. A phylogeographic analysis of *Viola rupestris*: three post-glacial immigration routes into the Nordic area? Botanical Journal of the Linnean Society 128: 105–122.

Selander, S. 1950. Floristic Phytogeography of South-Western Lule Lappmark I-II. Acta Phytogeographica Suecica 27–28.

Länkar

Virtuella floran <http://linnaeus.nrm.se/flora/>

Kontaktuppgifter

Marit Persson
marit.persson@artdata.slu.se
018-67 26 58

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala